

Vereniging van familieleden en betrokkenen van
mensen met psychosegevoeligheid

Aan de vaste Tweede Kamercommissie van VWS
Postbus 20018
2500 EA Den Haag
Cie.vws@tweedekamer.nl

Datum: 22 oktober 2019
Kenmerk:
Onderwerp: bijdrage begrotingsbehandeling VWS
Contact: Bert Stavenuiter bert@ypsilon.org 088-0002120

Geachte leden van de vaste Kamercommissie van VWS,

Eind deze maand spreekt u met de ministers en staatssecretaris van VWS over de begroting. Vanuit MIND Ypsilon, vereniging van familieleden en betrokkenen van mensen met psychosegevoeligheid, vragen wij dringend uw aandacht voor een aantal zaken.

Basis op orde

Aan alle kanten staat het water aan de lippen voor mensen met een psychische kwetsbaarheid en hun naasten. Basiszaken zijn niet of onvoldoende op orde. Zo is wonen - een belangrijke basisbehoefte - voor heel veel mensen nog niet gerealiseerd of staat het ernstig op de tocht. Het aantal mensen wat dak- of thuisloos is groeit enorm, bijna [40.000](#) mensen inclusief kinderen hebben geen veilige eigen plek. Dit aantal is sinds 2009 meer dan verdubbeld. Het aantal jongeren dat dakloos geraakt is zelfs verdrievoudigd. Tel daarbij op het aantal mensen wat op een haar na dakloos is, of die al niet meer beschikken over fundamentele zaken als water en energie. Een groot deel van deze mensen heeft een psychische kwetsbaarheid. Dit wordt goed zichtbaar in het rapport '[De keten is zoek](#)' van Coline van Everdingen. Onder hen hebben ook nog eens veel mensen een licht verstandelijke beperking. Zo liet de tv uitzending '[Nieuw Licht](#)' pas weer eens goed zien dat veel van deze mensen in de gevangenis belanden. Velen van hen hebben een waaier aan problemen en gebrek aan perspectief op een beter leven.

Knelpunten versterken elkaar

Zonder basis kunnen mensen al het andere ook niet op de rit krijgen. Inclusie, participatie en herstel zijn zaken die een stevige basis behoeven. Tel daarbij op dat naast de enorme woonproblemen ook zoiets fundamenteels als tijdig passende hulp en zorg voor veel mensen ook niet beschikbaar is op het moment dat dit het hardste nodig is. Mensen met enorm ernstige problemen staan veel te lang op wachtlijsten, het [aantal suicides](#) is meer dan 5 mensen per dag. Het aantal mensen dat een poging tot suicide doet is nog veel groter. Gemeenten hebben de hulp aan mensen met een psychische kwetsbaarheid nog lang niet op orde. Ook daar moeten mensen lang wachten op allerlei vormen van ondersteuning, als dat wat jij nodig hebt überhaupt wel beschikbaar en vindbaar is. Armoede, wanhoop en uitzichtloosheid vieren hoogtij. Tegelijk zien we dat in veel gemeenten voor mensen uit onze groep nog geen onafhankelijke cliëntondersteuning is gerealiseerd die mensen kan bijstaan en de weg kan helpen vinden naar de juiste hulp. En als er wel onafhankelijke cliëntondersteuning is, dan hebben veel burgers daar nog nooit van gehoord.

Decentralisatie-debacle – ook naasten vallen om

De decentralisaties zouden een boel gaan verbeteren. In de praktijk komt daar niks van terecht. De problemen waar mensen dagelijks mee te dealen hebben zijn vooral verergerd. Dagelijks krijgen wij vele telefoontjes uit het hele land van naasten die wanhopig zijn. Naasten die zelf omvallen omdat zij het niet langer volhouden om overeind te blijven. Mensen die omdat het te veel van hen vraagt hun naaste niet goed meer tot steun kunnen zijn. Mensen die zeer regelmatig zelf ook

vastlopen in baan, sociaal leven en relaties doordat hun leven wordt beheerst door de problemen van hun naaste. En dan betreffen dit nog de naasten die hulp vragen, mensen die Ypsilon weten te vinden. Decentralisatie mag er niet toe leiden dat de basis van fundamentele zaken als wonen, voldoende inkomen en zorg niet overal voldoende aanwezig is.

Knelpunten in kaart, oplossingen voorhanden

Eerder deze maand boden wij staatssecretaris Paul Blokhuis het manifest 'de sleutel in handen' aan. Daarin benoemen we knelpunten op het gebied van wonen voor mensen met een psychische kwetsbaarheid. Maar in de bijbehorende woonwijzer dragen we ook oplossingen aan. We vragen u allen om kennis te nemen van manifest en woonwijzer op www.desleutelinhanden.nl of bekijk de bijlagen. Sinds de lancering hebben zich vele tientallen organisaties achter het manifest geschaard en de aanmeldingen blijven binnenstromen. Het laat zien hoe hoog de nood is, maar ook dat we geloven dat het anders kan.

Prioritering, groter denken en solidariteit

We vragen van u om de mensen met psychische problemen en hun naasten recht te doen. De problemen in zorg, sociaal domein en woonsector zijn momenteel buitenproportioneel groot en passen niet bij de welvaartsstand van ons land. Wij ondersteunen de [brief](#) van Federatie Opvang en de RIBW Alliantie waarin voor de zoveelste maal dringend aan de bel wordt getrokken met de boodschap dat het echt niet goed gaat in het sociaal domein en mensen niet in staat worden gesteld een leven op te bouwen. Keer het tij en zorg dat mensen die op de een of andere manier vastlopen weer in staat worden gesteld om hun leven op de rit te krijgen. Nu wijzen partijen vooral naar elkaar en blijft initiatief uit. Wacht niet totdat alle gemeenten eindelijk in actie zijn gekomen en een voldoende stevige basis hebben gerealiseerd maar neem nú maatregelen als er nú zaken nodig zijn. Wij vragen het kabinet om verantwoordelijkheid te nemen voor het realiseren van een basis van bestaan voor mensen met een psychische kwetsbaarheid: realiseer en garandeer wonen, inkomen, zorg en ondersteuning. Mensen met een psychische kwetsbaarheid en hun naasten kunnen niet langer wachten.

Met vriendelijke groet,

A handwritten signature in blue ink, reading "Bert Stavenuiter", with a long horizontal flourish underneath.

Bert Stavenuiter
Directeur Ypsilon